

Õiguskantsler

Teie 28.02.2026 nr

Meie 16.04.2026 nr 6-4/260612/2603229

Lasteaia kohatasu suurus

Lugupeetud []

Palusite õiguskantsleril hinnata Saue Vallavolikogu 21.12.2017 määruse nr 32 „[Saue valla munitsipaallasteaias või -hoius vanema poolt kaetava osa määr ja selle tasumise kord](#)“ § 4 lõike 3 vastavust seadusele ja põhiseadusele. Selles sättes on öeldud, et „osalustasu soodustused ei rakendu suvises valverühmas koha kasutajatele“. Selgitasite, et kõigil lapsevanematel ei ole võimalik võtta suvise valverühma töö ajal puhkust ning seetõttu ei pea Te õigeks maksta suvel suuremat osalustasu, kui kehtib ülejäänud aasta jooksul.

Mõistan Teie seisukohta. Siiski ei anna seadus lapsevanemale õigust osalustasu soodustust nõuda ega näe ette selle kehtestamist kogu õppeaastaks. Vald võib ise otsustada, kellele ja kui pikaks ajaks soodustus kehtestada. Seepärast tuleb öelda, et määruse § 4 lõige 3 on kooskõlas seaduse ja põhiseadusega.

Kui kohalik omavalitsus maksab toetust või teeb oma elanikele soodustust vabatahtlikult, võib ta ise otsustada, kellele ja mis tingimustel seda võimaldatakse. Selleks annab kohalikule omavalitsusele õiguse [põhiseaduse § 154 lõige 1](#) (kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigus). Sel juhul on omavalitsusel ka võrdse kohtlemise nõude järgimisel vabamad käed ([põhiseaduse § 12 lg 1](#)). Teistsugune olukord on siis, kui omavalitsus maksab toetusi või korraldab teenuseid puudust kannatavatele inimestele või mis on sätestatud seadusega ([Riigikohtu 8. märtsi 2011. a otsus nr 3-4-1-11-10, p-d 61 ja 62](#)).

Saue Vallavolikogu esimees selgitas õiguskantsleri nõunikule, et peredel, kellel tekib raskusi osalustasu maksmisega, on võimalik taotleda toetust ka suveajaks (vt [Saue Vallavolikogu 26.11.2020 määruse nr 35 „Sotsiaaltoetuste kord“ § 22 lg 1](#)).

[Alusharidusseaduse § 46 lõike 3](#) kohaselt tohib lasteaia osalustasu suurus olla kuni 20 protsenti Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast. [Määruse nr 32 § 2](#) kohaselt ongi Saue valla lasteaedades osalustasu suurus 20 protsenti Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast. Suveajal seda tasu ei suurendata.

Saue Vallavolikogu on otsustanud osalustasu suurust diferentseerida sõltuvalt laste arvust peres ([määruse nr 32 § 4 lg 1](#)), välja arvatud suvise valverühma ajal. Kohalikul omavalitsusel on õigus lasteaia osalustasu suurust diferentseerida sõltuvalt laste arvust perekonnas, pere sotsiaalmajanduslikust olukorrast või muudest asjaoludest. Seadus ei kehtesta soodustuse suurust ega seda, kui pikalt soodustust antakse (vt ka [õiguskantsleri 30.03.2026 seisukohta „Lastehoiu ja lasteaia kohatasu Saue vallas“](#)).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kuni seitsmeaastase lapse vanemal on ka õigus nõuda põhipuhkust vanemale sobival ajal ([töölepingu seaduse \(TLS\) § 69 lg 7 p 3](#)). Tööandja on kohustatud edendama lapsevanema õigusi ka puhkuste kavandamisel ([TLS § 3](#); [soolise võrdõiguslikkuse seadus § 3 lg 1 p 3](#)).

Saue valla lasteaedade suviste valverühmade lahtioleku aegadest anti teada valla [veebilehel](#) 19. jaanuari uudises. Seda aega võib üldiselt pidada piisavaks puhkuste kavandamisel. Vanem otsustab enda puhkuse aja ning ühtlasi saab arvestada, et tal tuleb maksta suvekuudel kõrgemat osalustasu.

Märkisite, et peredel võib olla keeruline maksta osalustasu ettemaksuna, nagu on sätestatud [määruse nr 32 § 3 lõikes 6](#). Volikogu esimees selgitas õiguskantsleri nõunikule, et vald on valmis toetama peresid, kellel ei ole võimalik suvise valverühma kasutamise eest maksta osalustasu ettemaksuna. Selleks pakub vald võimalust maksta osalustasu hiljem või osade kaupa, vastavalt pere võimalustele. Kui soovite ettemaksu maksta osadena, võite teha vallavalitsusele taotluse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks (avaldaja andmeteta): Saue Vallavolikogu